

"Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

"Azərbaycan Respublikası Ailə Məcəlləsinin tətbiqi ilə əlaqədar bəzi məsələlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 4 iyul tarixli 519 nömrəli Fərmanının dördüncü bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. "Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı Qaydası" təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. "Azərbaycan SSR-də vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyatı qaydası haqqında Təlimatın təsdiq edilməsi barəsində" Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetinin 1985-ci il 25 mart tarixli 93 nömrəli qərarı, 1989-cu il 28 fevral tarixli 108 nömrəli qərarının 2-ci bəndinin üçüncü abzası, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1997-ci il 21 oktyabr tarixli 122 nömrəli qərarının 1-ci bəndi, 2000-ci il 9 oktyabr tarixli 185 nömrəli qərarının 2-ci bəndi, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2001-ci il 22 fevral tarixli 38 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin əlavələr və dəyişikliklər edilən bəzi qərarlarının Siyahısı"nın 1-ci bəndi qüvvədən düşmüş hesab edilsin.
3. Bu qərar imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini A.RASİZADƏ

Bakı şəhəri, 31 oktyabr 2003-cü il
№ 145

Azərbaycan Respublikası Nazirlər
Kabinetinin
2003-cü il 31 oktyabr tarixli 145 nömrəli
qərarı ilə
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR

Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı QAYDASI

1. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

1.1. Bu Qayda Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsinə uyğun olaraq hazırlanmışdır və dövlət mənafeyi, ictimai mənafe üçün, vətəndaşların şəxsi, habelə əmlak hüquqlarının qorunması məqsədilə Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin və Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində Naxçıvan Muxtar Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı orqanları, nikah evləri, Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin xaricdəki konsulluq idarələri, rayon tabeli şəhərlərdə, qəsəbələrdə və kəndlərdə rayon, şəhər, şəhər rayonu icra hakimiyyətlərinin nümayəndəlikləri (bundan sonra – müvafiq olaraq "VVADQ orqanı", "konsulluq idarəsi", "icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi") tərəfindən vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı qaydasını müəyyən edir.

1.2. Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından kənar da daimi və müvəqqəti yaşayan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı konsulluq idarələri tərəfindən aparılır.

1.3. Azərbaycan Respublikasının ərazisində əcnəbi və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərin vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı Ailə Məcəlləsinin 146-157-ci maddələrinin tələbləri nəzərə alınmaqla aparılır.

1.4. VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi öz səlahiyyətləri daxilində doğumun, nigahın bağlanması, nikahın pozulmasının, övladlığa götürmənin, atalığın müəyyən edilməsinin, adın, ata adının və soyadının dəyişdirilməsinin, ölümün dövlət qeydiyyatını aparır, vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyatını dəyişir, tamamlayır, düzəldir və ləğv edir, itmiş qeydləri bərpa edir, akt kitablarını saxlayır və vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı haqqında şəhadətnamələr verir.

1.5. İcra hakimiyyətinin nümayəndəliyi doğumun, nikahın bağlanması, ölümün dövlət qeydiyyatını aparır və doğum, nikah, ölüm haqqında şəhadətnamələr verir.

1.6. Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı, bir qayda olaraq, VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyəti nümayəndəliyinin yerləşdiyi binada (otaqda) həyata keçirilir.

Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyəti nümayəndəliyinin yerləşdiyi binadan (otaqdan) kənar da aparıla bilər.

Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatının VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyəti nümayəndəliyinin yerləşdiyi binadan (otaqdan) kənar aparıldığı hallarda akt qeydinin "Qeydlər üçün" qrafasında bu barədə qeyd edilir.

Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatının VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyəti nümayəndəliyinin yerləşdiyi binadan (otaqdan) kənar aparılıqda faktiki xərcləri maraqlı şəxslər ödəməlidirlər.

Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatının aparıldığı günədək müraciət edən şəxslər tərəfindən qeydiyyatın VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyəti nümayəndəliyinin yerləşdiyi binadan (otaqdan) kənar aparılmasından imtina edildikdə ödənilən haqq geri qaytarılır.

1.7. VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyəti nümayəndəliyi tərəfindən vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı, qeyd olunmalı faktları, ərizə verənlərin şəxsiyyətini təsdiq edən sənədlər və vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı üçün lazım olan bu Qaydada müəyyən olunmuş digər sənədlər təqdim edildikdə aparılır. Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı üçün tələb olunan ərizə blanklarının formaları Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən təsdiq olunur.

1.8. Nikahın dövlət qeydiyyatı istisna edilməklə, vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı notariat qaydasında təsdiq olunmuş etibarnamə əsasında aparıla bilər.

1.9. Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatına alınmasına görə bu məqsədlə müraciət etmiş şəxslər "Dövlət rüsumu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulmuş qaydada və miqdarda dövlət rüsumu ödəyirlər.

Ödənilmiş dövlət rüsumu müəyyən edilmiş hallarda və qaydada qaytarılır.

Doğumun, ölümün, övladlığa götürülmənin və atalığın müəyyən edilməsinin qeydə alınması və bu barədə ilkin şəhadətnamələrin verilməsi üçün dövlət rüsumu ödənilmir.

Doğumun və nikahın təntənəli şəraitdə qeydiyyatı mərasimləri vətəndaşların vəsaiti hesabına aparılır.

1.10. Doğumun və ölümün dövlət qeydiyyatı məcburidir və bu barədə məlumat qanunvericilikdə müəyyən olunmuş müddətlərdə verilməlidir.

1.11. Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyat kitabına yazılan hər bir qeyd ərizə verənlərə oxunmalı, onlar tərəfindən və qeyd aparan vəzifəli şəxs tərəfindən imzalanmalı, möhürlə təsdiq edilməlidir.

1.12. VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyəti nümayəndəliyi tərəfindən vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydə alınması haqqında ərizə verən şəxslərə müvafiq şəhadətnamə verilir.

1.13. Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı haqqında verilən şəhadətnamələrə görə haqq ödənilir.

Şəhadətnamələrə görə haqq şəhadətnamələrinin hazırlanmasına çəkilən xərclər nəzərə alınmaqla, Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir.

1.14. Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı haqqında şəhadətnamələr və təkrar şəhadətnamələr, barəsində müvafiq vətəndaşlıq vəziyyəti aktının qeydiy tərtib olunmuş şəxslərin özlərinə verilir. Şəhadətnamələr notariat qaydasında təsdiq olunmuş etibarnamə əsasında digər şəxslərə verilə bilər.

1.15. Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı zamanı Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının adları, atalarının adları və soyadları Azərbaycan Respublikasının dövlət dilində yazılır.

1.16. Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı zamanı Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları soyadlarını dövlət dilinə uyğunlaşdırmaq məqsədilə, soyadlarının sonluqları rəsmi sənədlərlə dəyişdirilənədək vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyat kitablarında və şəhadətnamələrdə soyadlarını müəyyən olunmuş yeni ifadə formalarında qeyd etdirə bilərlər.

1.17. Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydə alınması və ya bu akt qeydlərinə dəyişiklik edilməsi nəticəsində Azərbaycan Respublikası vətəndaşının soyadı, adı, atasının adı, ailə vəziyyəti dəyişdikdə VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyəti nümayəndəliyi şəxsiyyət vəsiqəsinin dəyişdirilməsi üçün bu barədə onların yaşadığı yerin daxili işlər orqanlarının müvafiq qurumlarına, hərbi vəzifəli şəxs və ya çağırışçı barəsində isə eyni zamanda onların hərbi üçot yeri üzrə rayon, şəhər, şəhərdə rayon hərbi komissarlığına bir ay müddətində məlumat verməlidir.

1.18. Dövlət sosial sığortası üzrə sığorta olunan şəxs öldükdə VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi ötən şəxsin adı, atasının adı və soyadı (sığorta olunan doğulduğu dövrdəki soyadı da göstərməklə), doğulduğu il, ay, gün və yer, cinsi, daimi yaşadığı yerin ünvanı, şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin seriyası və nömrəsi barədə məlumatları blüm faktının qeyd olunduğu gündən bir ay ərzində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna göndərməlidir.

1.19. VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi tərəfindən qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hallarda sosial sığorta müavinətlərinin alınması üçün müvafiq arayış verilir.

1.20. VVADQ orqanının fəaliyyətinə Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi və Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi, konsulluq idarəsinin fəaliyyətinə Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi, icra hakimiyyəti nümayəndəliyinin fəaliyyətinə isə tabelik qaydasında yerli icra hakimiyyəti orqanları ümumi rəhbərlik edir, onların fəaliyyətini təkmilləşdirmək sahəsində tədbirlər işləyib hazırlayır və həyata keçirir, işini yoxlayır və həmin işi yaxşılaşdırmaq məqsədilə göstərişlər verir, həmçinin səlahiyyətləri həddində icrası məcburi olan əmrlər verir və həmin əmrlərin icrasına nəzarət edir.

1.21. VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyəti nümayəndəliyində vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı üzrə kargüzarlığın aparılması qaydası Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmiş Təlimata uyğun olaraq həyata keçirilir.

2. DOĞUMUN QEYDƏ ALINMASI

2.1. Doğumun dövlət qeydiyyatı uşağın doğulduğu yerdə və ya valideynlərin, yaxud onlardan birinin yaşadığı yerdə VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi tərəfindən aparılır. Uşağın doğulmasının qeydə alındığı yerdən asılı olmayaraq doğum haqqında akt qeydində və doğum haqqında şəhadətnamədə uşağın doğulduğu yer kimi onun doğum yeri göstərilir.

2.2. Doğum haqqında yazılı və ya şifahi məlumatlar valideynlər və ya onlardan biri tərəfindən verilir, valideynlər xəstə olduqda, öldükdə və ya başqa səbəblərə görə onların məlumat verməsi mümkün olmadıqda məlumat qohumlar, qonşular, uşağın doğulduğu tibb müəssisəsinin müdiriyyəti və başqa şəxslər tərəfindən verilir.

2.3. Doğum haqqında məlumat uşağın doğulduğu gündən ən gec 3 ay ərzində, uşaq ölü doğulduqda isə ən gec doğum vaxtından ötən 3 gün müddətində verilməlidir.

2.4. Valideynlərin arzusu ilə doğumun dövlət qeydiyyatı təntənəli şəraitdə aparıla bilər.

2.5. Doğumun qeydə alınması üçün aşağıdakı sənədlər təqdim edilməlidir:

2.5.1. valideynlərin şəxsiyyətini təsdiq edən sənədlər;

2.5.2. valideynlərin nikah haqqında şəhadətnaməsi;

2.5.3. doğum faktını, vaxtını və yerini təsdiq edən tibb müəssisəsindən sənəd;

2.5.4. uşaq tibb müəssisəsindən kənarında doğulduqda, doğuma kömək göstərmiş və ya doğuşdan sonra valideynlərin müraciət etdiyi həkimin verdiyi sənəd;

2.5.5. uşaq ölü doğulubsa, onun ödü doğulması barədə həkimin verdiyi sənəd;

2.5.6. uşaq, ana tibb müəssisəsindən çıxmamışdan əvvəl ölübsə, doğum və ölüm barədə həkimin verdiyi sənəd;

2.5.7. valideynlərindən biri, yaxud hər ikisi əcnəbi və ya vətəndaşlığı olmayan şəxs olduqda onların Azərbaycan Respublikasında yaşayış yeri üzrə qeydiyyatda olması barədə sənəd.

2.6. Buy Qaydanın 2.5-ci bəndində nəzərdə tutulan əsaslar olmadıqda uşağın doğulması faktı məhkəmə qaydasında müəyyən edilməlidir.

2.7. Valideynlərin birinin sənədlərini üzürlü səbəbdən (uzunmüddətli ezamiyyətə getmə, uzaq yerdə yaşama və s.) təqdim etmək mümkün olmadıqda VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi doğumun dövlət qeydiyyatını valideynlərdən digərinin sənədləri əsasında apara bilər. Əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin uşaqlarının doğumunun dövlət qeydiyyatı üçün bütün hallarda hər iki valideynin şəxsiyyətini təsdiq edən sənədlərin təqdim olunması tələb olunur.

2.8. Doğum haqqında aktın qeydində uşağın adı, atasının adı və soyadı, habelə onun valideynləri haqqında məlumat aşağıdakı qaydada yazılır:

2.8.1. öz aralarında nikahda olan ata və ana doğum haqqında aktın qeydində və doğum haqqında şəhadətnamədə uşağın valideynləri kimi qeyd olunurlar.

Uşağın atası və ya anası kimi qeyd olunmuş şəxsin həmin qeydiyyat barədə məlumatı olduqda və ya məlumatı olması yəqin edildikdə, o, həmin qeydiyata dair məhkəmə qaydasında iddia verə bilər;

2.8.2. valideynlər öz aralarında nikahda olmadıqda uşağın anası haqqında qeyd ananın ərizəsi, atası haqqında qeyd isə uşağın atasının və anasının birgə ərizəsi və ya atanın ərizəsi əsasında, habelə məhkəmənin qərarı əsasında aparılır;

2.8.3. uşaq nikahı olmayan anadan olduqda və atalığın müəyyən olunması barədə valideynlərin birgə ərizəsi və ya məhkəmənin qətnaməsi olmadıqda, doğum haqqında aktın qeydində və şəhadətnamədə uşağın atasının soyadının əvəzinə ananın soyadı yazılır. Uşağın atasının və babasının adı uşağın anasının göstərişi üzrə yazılır;

2.8.4. öz aralarında nikahda olan və süni mayalanma və ya embrionun implantasiyasının tətbiqi barədə yazılı razılığı olan valideynlərin həmin metodlar nəticəsində uşağı olduqda,

uşağı doğan qadının (surroqat ananın) razılığı ilə doğum haqqında aktın qeydində və şəhadətnamədə onlar uşağın valideynləri kimi qeydə alınrlar;

2.8.5. öz aralarında nikahda daxil olan və başqa qadına embrionun implantasiyasına yazılı şəkildə razılıq verən şəxslər yalnız uşağı doğan qadının razılığı ilə uşağın valideynləri kimi yazıla bilərlər.

2.9. Bu Qaydanın 2.8.1 və 2.8.2-ci yarımbəndlərinə uyğun olaraq doğum haqqında şəhadətnamədə valideynlər barədə qeyd haqqında mühasibə yalnız məhkəmə yolu ilə, uşağın valideyni qismində yazılmış şəxsin və ya onun həqiqi valideyninin, habelə uşaq yetkinlik yaşına çatandan sonra onun özünün və ya uşağın qəyyumunun, eləcə də məhkəmə tərəfindən fəaliyyət qabiliyyəti olmayan hesab edilən valideynin qəyyumunun tələbi ilə açıla bilər.

2.10. Uşağa ad valideynlərin razılığı ilə, ata adı isə atasının adına görə verilir.

2.11. Uşağın soyadı valideynlərin soyadı ilə müəyyən edilir. Valideynlərin arzusu ilə "-ov", "-yev" sonluqlu soyadlar sözün kökündən asılı olaraq "-lı", "-li", "-lu", "-lü", "-zadə", "-oğlu", "-qızı" sonluqlu və ya sonluqsuz ifadə formaları ilə əvəz edilə bilər.

Uşağın valideynlərinin soyadları müxtəlif olduqda uşağa valideynlərin razılığı ilə atanın və ya ananın soyadı verilir.

Valideynlərin soyadları olmadıqda uşağa babasının və ya ulu babasının adı ilə soyad verilir. Uşağa valideynlərin adı ilə soyad verilməsinə icazə verilmir.

Valideynlər arasında uşağın ad və soyadına münasibətdə razılıq olmadıqda yaranan fikir ayrılığı yerli icra hakimiyyətlərinin qəyyumluq və himayə orqanları tərəfindən həll olunur.

2.12. Atalıq müəyyən olunmadıqda uşağa ad, ananın göstərişi ilə, ata adı anasının göstərişi üzrə uşağın atası kimi qeydə alınan şəxsin adına görə, soyad isə ananın soyadına görə verilir.

2.13. Valideynləri naməlum olan uşağın doğumunun qeydiyyatı zamanı ad, ata adı və soyad yerli icra hakimiyyətlərinin qəyyumluq və himayə orqanlarının göstərişi ilə yazılır.

2.14. Uşaq onun anası ilə qeydə alınmış nikahda olmuş şəxsin ölümündən sonra doğulduqda, ölmüş şəxs doğum haqqında aktın qeydinə və şəhadətnaməyə bu şərtlə uşağın atası kimi yazıla bilər ki, göstərilən şəxsin ölümü günündən uşağın doğulduğu gündək 10 aydan çox vaxt keçməsin.

2.15. Nikah dövründə ana bətninə düşmüş, lakin nikah pozulduqdan və ya etibarsız hesab edildikdən sonra anadan olmuş uşağın doğumunun qeydiyyatı, nikahın pozulduğu və ya etibarsız hesab edildiyi gündən uşağın doğulduğu gündək 10 aydan çox keçməmişdirsə, valideynləri nikahda olan uşağın doğumunun qeydiyyatı qaydasında aparılır.

2.16. Bu Qaydanın 2.14-cü və 2.15-ci bəndlərində nəzərdə tutulan hallarda doğum haqqında akt qeydinin 19-cü və 23-cü qrafalarında müvafiq olaraq uşağın atasının ölümü haqqında akt qeydinin verilmə tarixi, nömrəsi, qeydə alındığı orqan, nikahın pozulması haqqında akt qeydinin verilmə tarixi, nömrəsi, qeydə alındığı orqan, nikahın pozulması və ya nikahın etibarsız sayılması barədə məhkəmənin qətnaməsinin tarixi və nömrəsi və qətnamə çıxarmış məhkəmənin adı göstərilir.

2.17. Uşağın atası ilə nikahda olmayan ana öldükdə, fəaliyyət qabiliyyəti olmayan hesab edildikdə, valideynlik hüquqlarından məhrum edildikdə, habelə onun yaşadığı yeri müəyyən etmək mümkün olmadıqda uşağın atası haqqında qeyd atanın məlumatına əsasən bu Qaydanın 2.8.3-cü bəndinə uyğun olaraq yazılır.

Valideynlər və ya onlardan biri valideynlik hüququndan məhrum edildikdə VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi bu barədə qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə qətnaməsinə əsasən doğum haqqında akt qeydinin "Qeydlər üçün" qrafasında müvafiq qeyd edir.

Valideynlik hüququ məhkəmə qaydasında bərpa edildikdə həmin qeyd silinir.

2.18. Əkiz doğulan uşaqların doğumunun qeydə alınması zamanı onların hər biri barədə ayrıca qeydiyyat aparılır və hər birinə doğum haqqında şəhadətnamə verilir. Uşaqların sayı barədə doğum haqqında akt qeydinin 7-ci qrafasında müvafiq qeyd edilir.

2.19. Tapılmış uşaqların doğumunun qeydə alınması, onlar tapıldıqdan sonra üç gündən gec olmayaraq, yerli icra hakimiyyətlərinin qəyyumluq və himayə orqanlarının, uşağın faktiki olduğu valideyn himayəsindən məhrum olan uşaqların ilkin uçotunu aparan yerin qəyyumluq və himayə orqanları, həmin uşaqların yerləşdiyi tərbiyə, müalicə, əhalinin sosial müdafiəsi və digər analoji müəssisələrin, polis orqanlarının və uşağı yanında saxlayan digər şəxslərin məlumatına əsasən həyata keçirilir. Doğumun dövlət qeydiyyatı haqqında ərizə ilə eyni zamanda VVADQ orqanına və icra hakimiyyəti nümayəndəliyinə uşağın tapılması vaxtını, yerini və şəraitinin göstərən sənəd (akt, protokol, arayış və uşağın yaşı haqqında tibb müəssisəsindən sənəd) təqdim edilir.

Bu halda tapılmış uşağa ad, ata adı və soyad bu Qaydanın 2.13-cü bəndində nəzərdə tutulmuş qaydada yazılır. Doğum haqqında akt qeydinin valideynlər haqqında məlumatı əks etdirəcək 11-19-cu qrafaları doldurulmur, uşağın tapılması və valideynlərin məlum olmaması göstərilir. Doğum haqqında akt qeydində məlumatı vermiş yerli icra hakimiyyətlərinin qəyyumluq və himayə orqanları, həmin uşaqların yerləşdiyi tərbiyə, müalicə, əhalinin sosial müdafiə və digər analoji müəssisələr haqqında qeydlər aparılır.

2.20. Ölü doğulmuş uşaq doğum haqqında aktın qeydiyyat kitabında qeydə alınır. Doğum haqqında akt qeydinin 8-ci qrafasında "Ölü doğulmuşdur" sözləri yazılır. Bu zaman doğum haqqında şəhadətnamə verilmir. Ərizəçinin xahişi ilə müvafiq arayış verilə bilər.

2.21. Uşağın ölümü doğumdan sonra dərhal baş verdikdə (bir neçə dəqiqə yaşaması halı da nəzərə alınmaqla) doğum və ölüm haqqında iki akt qeydi tərtib edilir. Lakin yalnız ölüm haqqında şəhadətnamə verilir.

2.22. Uşaq hamiləliyin aktı aylıq vaxtından tez doğularsa bu hamiləliyin pozulması hesab edilir və qeydə alınmur.

2.23. Doğumun dövlət qeydiyyatı haqqında ərizə doğum haqqında məlumatın verilməli olduğu müddət keçdikdən sonra və o, 16 yaşına çatanaqədər verildikdə doğumun dövlət qeydiyyatı uşaqların doğulduğu yerdə və ya valideynlərin, yaxud onlardan birinin yaşadığı yerdə VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi tərəfindən doğum haqqında akt qeydləri kitabında ümumi qaydalarla ilkin qeydiyyat kimi aparılır, lakin sıra nömrəsindən sonra "Vaxtı keçmiş qeydiyyat" sözləri əlavə edilir. Bu halda ərizəçi uşağın doğulduğu, habelə qeydiyyata olduğu tibb müəssisələrindən arayış təqdim edir.

Müəyyən olunmuş müddətdə qeyd olunmamış 16 yaşından yuxarı şəxslərin doğumunun dövlət qeydiyyatı VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi tərəfindən doğum haqqında bərpa akt qeydi kitabında, itirilmiş vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının bərpası üçün müəyyən olunmuş qaydada, sıra nömrəsindən sonra "vaxtı keçmiş qeydiyyat" sözləri yazılmaqla aparılır.

2.24. Doğum haqqında akt qeydləri əsasında doğum haqqında şəhadətnamə verilir. Şəhadətnamənin verilmə tarixi, seriyası və nömrəsi doğum haqqında akt qeydində göstərilir.

2.25. VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi tərəfindən vətəndaşların soyadlarının dövlət dilinə uyğunlaşdırılması ilə əlaqədar soyad sonluqları dəyişdirilərkən doğum haqqında akt qeydində bu barədə qeyd edilir və təkrar hesab olunmayan yeni şəhadətnamə verilir. Bu zaman dövlət rüsumu tutulmur.

2.26. Doğum haqqında akt qeydində və doğum haqqında şəhadətnamədə doğum ayı və günü qeyd olunmadan doğum ili göstərilmişdirsə, VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi tərəfindən doğum haqqında akt qeydinin tamamlanması zamanı, ərizəçinin arzusu ilə doğum günü həmin ilin iyul ayının 1-i göstərilir. Əgər ilin birinci yarısı doğum vaxtı kimi göstərilmişdirsə, doğum günü həmin ilin aprel ayının 1-i, ilin ikinci yarısı göstərilmişdirsə, doğum günü həmin ilin oktyabr ayının 1-i göstərilir. Doğum günü qeyd olunmadan, doğum ili və ayı göstərilən hallarda, doğum günü həmin ayın 15-i göstərilir.

3. NİKAHIN QEYDƏ ALINMASI

3.1. Nikahın qeydə alınması nikaha daxil olanlardan və ya onların valideynlərindən birinin seçdiyi hər hansı bir VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi tərəfindən həyata keçirilir.

3.2. Nikaha daxil olmağı arzu edənlər bu barədə VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyinə şəxsən yazılı ərizə verirlər.

Əgər nikaha daxil olmaq istəyən şəxslərdən birinin üzürlü səbəbə görə (ağır xəstəlik, uzunmüddətli ezamiyyətə getmə, uzaq yerdə yaşama və s.) ərizə vermək məqsədilə VVADQ orqanına, konsulluq idarəsinə və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyinə gəlmək imkanı olmadıqda, gəlmiş ikinci tərəf digər tərəfin özünə aid hissəsini şəxsən doldurduğu birgə ərizə və ya ayrı-ayrı ərizələri təqdim edir.

Gəlməmiş tərəfin ərizədəki imzasının həqiqiliyi onun yaşadığı yerin VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi tərəfindən və ya notariat qaydasında təsdiq edilməlidir.

3.3. Ərizədə nikahın bağlanmasına mane olan halların - nikahın yaxın qohumlar (valideynlər və uşaqlar, baba-nənə və nəvələr, doğma və ögey (ümumi ata və ya anası olan) qardaş və bacılar) arasında, övladlığa götürənlər və övladlığa götürülənlər arasında, ikisindən biri və ya hər ikisi başqası ilə nikahda olan şəxslər arasında, ikisindən biri və ya hər ikisi ruhi xəstəlik və ya kəmağıllıq nəticəsində məhkəmə tərəfindən fəaliyyət qabiliyyəti olmayan hesab edilən şəxslər arasında bağlanması hallarının olmadığı təsdiq edilməli, habelə hərənin neçənci nikaha daxil olduğu və neçə uşağı olduğu, nikahın bağlanmasından sonra daşımaq istədiyi soyad göstərilməli və ərizə blankında göstərilmiş digər suallara cavab verilməlidir.

3.4. Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdə başqa qayda nəzərdə tutulmadıqda, evlənmək arzusunda olan əcnəbilərin və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərin vəziyyətini təsdiq edən sənədlərində onların ailə vəziyyəti barədə qeydin olmamasına əsaslanaraq, onlardan vətəndaşı olduqları və ya daimi yaşadıkları ölkənin səlahiyyətli orqanları tərəfindən verilmiş ailə vəziyyəti haqqında arayış tələb edilir. Arayış müəyyən olunmuş qaydada leqallaşdırılmalıdır.

Qeyd olunan arayış verildiyi gündən 6 ay müddətində etibarlıdır.

3.5. Ərizəni qəbul etmiş VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi nikaha daxil olanları nikahın qeyd olunması şərtləri və qaydası ilə tanış etməli, bu şəxslərin bir-birinin səhhəti və ailə vəziyyəti haqqında xəbərdar olduqlarını aydınlaşdırmalı, habelə gələcək ər-arvad və ya valideyn kimi onlara hüquqlarını və vəziyyətini izah etməlidir.

Ümumi uşaqları olan şəxslər arasında nikah bağlandığı hallarda VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi onlara eyni zamanda atalığın müəyyən olunması qaydasını izah etməlidir.

3.6. Əvvəllər nikahda olmuş şəxslər yalnız nikahın pozulması haqqında şəhadətnaməni (surətini) və ya ərinin (arvadının) ölüm şəhadətnaməsi (surətini), yaxud nikahın etibarsız sayılması barədə məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qətnaməsi və ya ondan çıxarışı təqdim etdikdə yeni nikah qeydə alınabilir.

3.7. Nikahın qeydiyyatının günü və saati nikaha daxil olan şəxslərlə razılaşdırılaraq müəyyən edilir.

VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi ərizəni qəbul etdikdən sonra evlənənlərin razılığı ilə istirahət günü də nəzərə alınmaqla nikahın bağlanması günü və saati təyin edilir.

Nikahın bağlanması vaxtının təyin olunması haqqında ərizədə, habelə ərizələrin uçotu jurnalında qeyd aparılır.

Nikahın bağlanması vaxtı elə təyin edilməlidir ki, o, eyni binada ölüm və nikahın pozulmasının qeydiyyatı ilə bir vaxta düşməsin.

Nikahın qeydiyyatı günü təyin edilərkən VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi nikaha daxil olanların nikahı tətənəli şəraitdə bağlamaq arzusunda olub-olmadıqlarını aydınlaşdırır.

Nikahda daxil olanlar nikahı tətənəli şəraitdə bağlamaq arzusunda olduqlarını bildirdikdə VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi bunun üçün şərait yaradır.

3.8. Nəgah VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi tərəfindən nikaha daxil olmaq istəyən şəxslərin bu barədə ərizə verdikləri gündən 1 aydan tez olmayaraq onların iştirakı ilə bağlanır.

3.9. Üzrlü səbəblər olduqda nikahın bağlanma müddəti VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi tərəfindən azaldıla və ya 1 aydan çox olmayan müddətə uzadıla bilər.

Müddəti azaltmaq və uzatmaq üçün əsas ola bilən üzrlü səbəblərə təcili olaraq uzunmüddətli ezamiyyətə getmə və ya daimi yaşamaq üçün başqa yerə köçmə, birgə uşaqların olması, nikaha daxil olmaq istəyən qadının hamilə olması, evlənenlərin və ya onların yaxın qohumlarının ağır xəstəliyi, hərbi xidmətə çağırılma və digər hallar aid edilə bilər. Bu hallar müvafiq sənədlərlə (ezamiyyət vəərəqəsi, tibb arayışı, doğum haqqında şəhadətnamə və s) təsdiq edilməlidir.

Xüsusi hallarda (hamiləlik, birgə uşağın olması, nikaha daxil olmaq istəyən şəxslərin hər ikisinin yaşının 50-dən yuxarı olması, bu Qaydanın 3.9-cu bəndində nəzərdə tutulmuş digər hallarda) nikah ərizə verilən gün bağlanıla bilər.

3.10. Konkret vəziyyətdən asılı olaraq hər bir ayrı-ayrı halda müddətin azaldılması və ya uzadılması vaxtı müəyyən edilir. Səbəbi göstərilməklə ərizələrin uçot jurnalında nikahın qeydə alınması müddətinin azaldılması və ya uzadılması haqqında müvafiq qeyd aparılır.

VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyinin vəzifəli şəxsi nikahın bağlanması haqqında ərizəyə dərkənar yazmaqla ona icazə verir.

3.11. Nikaha daxil olmağı arzu edən şəxslər müəyyən olunmuş vaxtda gəlmədikdə və gəlməməyin səbəbi üzrlü hesab edilmədikdə nikahın qeydə alınması haqqında ərizə ləğv edilir.

Nikaha daxil olmağı arzu edən şəxslər fikirlərini dəyişmədikdə yenidən ərizə verməlidirlər. VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi isə nikahı qeydə almaq üçün yenidən 1 aylıq müddət müəyyən etməlidir.

3.12. Azərbaycan Respublikasında nikah yaşı kişilər üçün 18 yaş, qadınlar üçün 17 yaş müəyyən olunur.

3.13. Nikahın bağlanması üçün nikaha daxil olan şəxslərin yazılı razılığı və onların nikah yaşına çatmaları zəruridir.

3.14. Nikaha daxil olmaq istəyən və nikah yaşına çatmamış şəxslərin yaşadıkları ərazinin yerli icra hakimiyyəti nikah yaşının azaldılmasına icazə verdikdə nikah haqqında akt qeydinin 16-cı qrafasında "_____ rayon (şəhər, şəhərdə rayon) icra hakimiyyəti başçısının 20__ci il_____tarixli_____nömrəli sərəncamı ilə vətəndaş_____ nikah yaşı_____ilədək (ayadək) azaldılmışdır" məzmununda qeyd aparılır.

3.15. Nikahı qeyd etmək üçün təyin olunmuş gүнədək nikahın qeyd edilməsinə qanuni maneələrin olduğu haqqında VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyinə ərizə daxil olarsa, qeydiyyat təxirə salınır, nikaha daxil olmağı arzu edən şəxslər bu barədə məlumatlandırılır, ərizə verənə ərizəni təsdiq edən sənədli sübutlar təqdim olunması üçün 1 aydan çox olmayaraq vaxt verilir.

Nikahın qeydiyyatı üçün maneələrin olmasını təsdiq edən sübutlar təqdim edildikdə, VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi nikahı bağlamaqdan imtina edir, nikaha daxil olmağı arzu edən şəxslərə bu barədə yazılı surətdə bildirir.

Müəyyən edilmiş müddətdə əsaslı sübutlar təqdim olunmazsa, nikah qeydə alınmazsa, bu barədə nikaha daxil olmağı arzu edən şəxslərə məlumat verilir.

3.16. Nikaha daxil olan şəxslərin arzusu ilə nikahın qeydə alınmasında digər şəxslər iştirak edə bilərlər. Nikah haqqında aktın qeydində imza edən şahidlər iki nəfərdən artıq olmamalıdır.

3.17. Müəyyən müddətə və ya ömürlük azadlıqdan məhrum etmə növündə cəzaların icrası zamanı məhkumlarla, barələrində həbs qətimkan tədbiri seçilmiş və istintaq təcridxanalarında saxlanılan şəxslərlə nikahın qeydə alınması aşağıdakı xüsusiyyətlər nəzərə alınmaqla, ümumi qaydada həyata keçirilir:

3.17.1. məhkumlarla və istintaq təcridxanalarında saxlanılan şəxslərlə nikah cəzaçəkmə müəssisəsinin və ya istintaq təcridxanalarının olduğu yer üzrə VVADQ orqanı tərəfindən qeydə alınır;

3.17.2. nikah bağlamağı məhkum arzu edirsə, cəzaçəkmə müəssisəsinin müdiriyyəti onu müəyyən olunmuş forma üzrə nikah haqqında ərizə blankı ilə təmin edir. Məhkum ərizənin özünə aid hissəsini doldurduqdan sonra cəzaçəkmə müəssisəsinin müdiriyyəti ərizədə göstərilən məlumatları məhkumun şəxsi işindəki sənədlərlə tutuşdurur, onun imzasını və ərizədə göstərilən məlumatların doğruluğunu (cəzaçəkmə müəssisəsi rəisinin imzası və möhürlə) təsdiq edir;

məhkumun şəxsi işində onun ailə vəziyyəti haqqında məlumat olmadıqda, natamam və ya ziddiyyətli olduqda cəza müəssisəsi müvafiq orqanlar və təşkilatlar vasitəsilə həmin məlumatların alınması və ya dəqiqləşdirilməsi üçün tədbirlər görür;

bundan sonra cəzaçəkmə müəssisəsinin müdiriyyəti ərizəni məhkumun nikaha daxil olmağı arzu etdiyi şəxsə göndərir. Belə ərizəni alan şəxs nikah bağlamağa razı olduqda, özünə aid hissəsini doldurur və VVADQ orqanına şəxsən təqdim edir;

3.17.3. VVADQ orqanı nikah haqqında birgə ərizəni qəbul edərək nikahın qeydiyyatı gününü və vaxtını cəzaçəkmə müəssisəsinin müdiriyyəti ilə razılaşdırmaqla müəyyən edir, bu barədə nigah bağlayan şəxslərə, o cümlədən məhkuma cəzaçəkmə müəssisəsinin müdiriyyəti vasitəsilə qabaqcadan məlumat verir;

3.17.4. məhkumla nikahın qeydiyyatı nikaha daxil olmaq istəyən şəxslərin iştirakı ilə cəzaçəkmə müəssisəsinin müdiriyyətinin VVADQ orqanı ilə razılaşdırmaqla müəyyən etdiyi yerdə (binada, otaqda) həyata keçirilir;

3.17.5. barələrində həbs qətimkan tədbiri seçilmiş və istintaq təcridxanalarında saxlanılan şəxslərlə nikahın qeydə alınması eyni qaydada həyata keçirilir. Nikahın qeydiyyat tarixi isə cinayət işi icraatında olan orqanla da razılaşdırılır;

3.17.6. müəyyən müddətə və ya ömürlük azadlıqdan məhrum etmə növündə cəzaların icrası zamanı məhkumlarla, barələrində həbs qətimkan tədbiri seçilmiş və istintaq təcridxanalarında saxlanılan şəxslərlə nikahın qeydə alınmasını digər tərəf arzu etdikdə, nikahın qeydə alınması bu Qaydanın 3.17.1-3.17.5-ci yarımbəndləri nəzərə alınmaqla, ümumi qaydada həyata keçirilir.

3.18. Azərbaycan Respublikasının ərazisində əcnəbi şəxs üçün nikahın bağlanma şərtləri onun ölkəsinin qanunvericiliyi ilə yanaşı Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyindəki tələblərə əməl olunmaqla müəyyən edilir.

Nikah bağlayan şəxsin vətəndaşlığı yoxdursa, Azərbaycan Respublikasının ərazisində nikahın bağlanması şərtləri onun daimi yaşadığı ölkənin qanunvericiliyi ilə və Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyindəki tələbləri əməl olunmaqla müəyyən edilir.

3.19. 1944-cü il 8 iyul tarixinədək faktiki nikah münasibətlərində olmuş şəxslər faktiki birgə yaşadığı vaxtı göstərib qeyd etdirmək yolu ilə öz nikahlarını rəsmiləşdirə bilərlər. Nikah münasibətlərinin bağlanması vaxtı nikahı rəsmiləşdirən şəxsin göstərişinə əsasən nikahın qeydə alınması haqqında akt qeydinin 16-cı qrafasında yazılır.

1944-cü il 8 iyul tarixinədək faktiki nikah münasibətlərində olmuş şəxslərdən biri öldükdə və ya xəbərsiz itkin düşdükdə VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi faktiki nikah

münasibətlərində olma faktını təsdiq edən məhkəmə qərarına əsasən nikah münasibətlərinin başlanması vaxtını göstərir. Nikahın bağlanması haqqında akt qeydində faktiki nikah münasibətlərində olma faktını təsdiq edən məhkəmə qərarının tarixi, bu qərarı çıxaran məhkəmə və bu qərara əsasən nikah münasibətlərinin bağlanması vaxtı göstərilir.

3.20. Nikaha daxil olmağı arzu edən şəxslərdən biri ağır xəstəliyi ilə əlaqədar nikahın qeydə alınması üçün VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyəti nümayəndəliyinin yerləşdiyi binaya (otağa) gələ bilmədikdə nikahın qeydiyyatı nikaha daxil olanların hər ikisinin iştirakı ilə, bu Qaydaların şərtlərinə əməl olunmaqla evdə, tibb müəssisələrində aparıla bilər.

Bu halda nikaha daxil olmağı arzu edən şəxsin VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyəti nümayəndəliyinin yerləşdiyi binaya (otağa) gələ bilməməsinin səbəbi həkim arayışı ilə təsdiq olunur və bu arayış nikah haqqında ərizəyə əlavə edilir. Nikah haqqında akt qeydinin 16-cı qrafasına nikahın bağlandığı yer və həkim arayışı barədə məlumatlar daxil edilir.

3.21. Nikaha daxil olmağı arzu edən şəxslərin müraciətinə əsasən nikah toy mərasimində qeydə alınmaqla bilər.

Nikahın qeydiyyatı günü təyin edilərkən nikaha daxil olmağı arzu edən şəxslər VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyinə nikahın toy mərasimində qeydə alınmaq istəyi barədə məlumat verirlər.

3.22. Nikahın bağlanması haqqında qeyd aparıldıqda nikah haqqında şəhadətnamə verilir.

3.23. Ər-arvadın hüquq və vəzifələri VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi tərəfindən nikahın bağlanmasının dövlət qeydiyyatı gündündən yaranır.

4. ÖVLADLIĞA GÖTÜRMƏNİN QEYDƏ ALINMASI

4.1. Övladlığa götürənlər övladlığa götürmə haqqında məhkəmənin qətnaməsinin qanuni qüvvəyə mindiyi gündən ən gec bir ya ərzində övladlığa götürmənin qeydə alınması məqsədilə VVADQ orqanı və konsulluq idarəsinə müraciət etməlidirlər.

4.2. Övladlığa götürmənin dövlət qeydiyyatı övladlığa götürənlərin birgə ərizəsi və ya onlardan birinin ərizəsi ilə övladlığa götürmə haqqında məhkəmə qətnaməsinə əsasən qətnamənin çıxarıldığı yer üzrə VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi tərəfindən aparılır.

4.3. VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi tərəfindən övladlığa götürmə haqqında akt qeydi məhkəmə qətnaməsində göstərilən məlumatlar əsasında tərtib edilir.

4.4. VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi tərəfindən övladlığa götürmə haqqında akt qeydi tərtib olunarkən övladlığa götürülənə soyad və ata adı verilməsi, habelə onun adının dəyişdirilməsi, övladlığa götürülmüş uşağın doğulduğu yerin və ya tarixin dəyişdirilməsi, övladlığa götürənlərin valideyn kimi yazılması zəruriliyi övladlığa götürmə haqqında məhkəmə qətnaməsinə əsasən müəyyən edilir.

4.5. Övladlığa götürülmüş uşağa övladlığa götürənin adı ilə ata adı və soyadı verilsə, habelə övladlığa götürülənə adı dəyişdirilsə və ya övladlığa götürənlər övladlığa götürülənə valideynləri kimi yazılarsa, eləcə də övladlığa götürülənə doğulduğu yer dəyişdirilsə, övladlığa götürülmüş uşağın doğum haqqında akt qeydinə VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi tərəfindən dəyişikliklər edilir və bu dəyişikliklər nəzərə alınmaqla doğum haqqında ilkin şəhadətnamə verilir.

4.6. Əgər övladlığa götürülənə doğumu başqa yerdə qeyd olunubsa, övladlığa götürülənə doğumu haqqında akt qeydinə müvafiq dəyişikliklərin edilməsi məqsədilə akt qeydinin birinci nüsxəsinin olduğu yerdəki VVADQ orqanına və konsulluq idarəsinə bildiriş göndərilir. Həmin orqan doğum haqqında akt qeydində dəyişiklik edib doğum haqqında yeni şəhadətnamə göndərir və övladlığa götürülənə doğumu barədə akt qeydinin ikinci nüsxəsində eyni

dəyişiklikləri etmək üçün bildirişi Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə, Naxçıvan Muxtar Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə göndərir.

4.7. Məhkəmə övladlığa götürməni etibarsız hesab etdikdə VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi övladlığa götürmə haqqında qeydi ləğv edir, övladlığa götürmə məhkəmə tərəfindən ləğv edildikdə isə övladlığa götürmə haqqında qeydlərdə övladlığa götürmənin ləğvi haqqında qeydlər aparır. Belə hallarda məhkəmənin övladlığa götürməni ləğv etmək haqqında qətnaməsi qanuni qüvvəyə mindikdən sonra övladlığa götürülənin doğumu haqqında akt qeydində övladlığa götürmədən əvvəl olmuş bütün ilkin məlumat bərpa edilir. Bu haqda Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə, Naxçıvan Muxtar Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə bildiriş göndərilir.

4.8. övladlığa götürənlərə övladlığa götürmə haqqında şəhadətnamə verilir.

4.9. övladlığa götürənlərin razılığı olmadan, onlar öldükdə isə qəyyumluq və himayə orqanının razılığı olmadan övladlığa götürmə haqqında hər hansı məlumat vermək, habelə vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyat kitablarından övladlığa götürənlərin övladlığa götürülənin doğma valideynləri olmadığını göstərən çıxarışlar vermək qadağandır.

4.10. Övladlığa götürmənin sirri qanunla mühafizə olunur.

5. NİKAHIN POZULMASININ QEYDƏ ALINMASI

5.1. Ər (arvad) öldükdə, yaxud məhkəmə qaydasında ölmüş elan edildikdə nikaha xitam verilir. Bu halda nikahın pozulmasının dövlət qeydiyyatı aparılmır.

Ərin (arvadın) və ya onların hər ikisinin ərizəsi əsasında, eləcə də məhkəmə qaydasında fəaliyyət qabiliyyəti olmayan hesab edilən ərin (arvadın) qəyyumunun ərizəsi əsasında nikah pozula bilər.

5.2. Ər-arvadın yetkinlik yaşına çatmayan ümumi uşaqları olmadıqda, nikah onların razılığı əsasında VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi tərəfindən pozula bilər.

5.3. Yetkinlik yaşına çatmayan ümumi uşaqlarının olmasından asılı olmayaraq ərin (arvadın) ərizəsi əsasında nikahın pozulması aşağıdakı hallarda VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi tərəfindən aparılır:

5.3.1. ər (arvad) məhkəmə qaydasında itkin düşmüş hesab edildikdə;

5.3.2. ər (arvad) məhkəmə qaydasında fəaliyyət qabiliyyəti olmayan hesab edildikdə;

5.3.3. ər (arvad) cinayət törətməyə görə ən azı 3 il müddətində azadlıqdan məhrum olunduqda.

5.4. Bu Qaydanın 5.3-cü bəndində nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, ər-arvadın yetkinlik yaşına çatmayan ümumi uşaqları olduqda və ya ər (arvad) nikahın pozulmasına razı olmadıqda, nikah məhkəmə qaydasında pozulur.

5.5. Ər-arvadın razılığı olduqda, lakin onlardan biri VVADQ orqanı və konsulluq idarəsində nikahın pozulmasından yayındıqda (ərizə verməkdən imtina etdikdə, nikahın pozulmasının dövlət qeydiyyatı üçün gəlmədikdə və s.) nikahın pozulması məhkəmə qaydasında həyata keçirilir.

5.6. Ərizə əsasında nikahın pozulmasını ər-arvadın və ya onlardan birinin yaşadığı və ya nikahın qeydiyyatı alındığı yer üzrə, məhkəmə qətnaməsi əsasında nikahın pozulmasını isə bu barədə qətnamənin çıxarıldığı yer üzrə VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi qeydə alır.

5.7. Ərizə əsasında nikahın pozulmasını ər-arvadın və ya onlardan birinin yaşadığı və ya nikahın qeydiyyatı alındığı yer üzrə, məhkəmə qətnaməsi əsasında nikahın pozulmasını isə bu barədə qətnamənin çıxarıldığı yer üzrə VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi nikahın pozulması haqqında aktların qeydiyyat kitabında nikahın pozulması barədə akt qeydlərini aparır.

5.8. Nikahın pozulmasının dövlət qeydiyyatı:

5.8.1. nikahın pozulması haqqında məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qətnaməsinə;

5.8.2. yetkinlik yaşına çatmayan ümumi uşaqları olmayan ər-arvadın nikahın pozulması haqqında birgə verdikləri ərizəyə;

5.8.3. məhkəmə qaydasında itkin düşmüş hesab edilən, məhkəmə qaydasında fəaliyyət qabiliyyəti olmayan hesab edilən və ya cinayət törətməyə görə ən azı 3 il müddətinə azadlıqdan məhrum olunan şəxslə nikahın pozulması haqqında ər-arvaddan birinin ərizəsinə;

5.8.4. məhkəmə qaydasında fəaliyyət qabiliyyəti olmayan hesab edilən ər (arvadın) qəyyumunun ərizəsinə əsasən həyata keçirilir.

5.9. Məhkəmənin qətnaməsi əsasında nikahın pozulmasının qeydə alınması aşağıdakı qaydada aparılır:

5.9.1. məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qətnaməsi əsasında nikahın pozulmasını həm ər ilə arvadın hər ikisinin, həm də onlardan birinin ərizəsi üzrə VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi qeydə alır.

ər-arvadın yalnız birinin ərizəsi əsasında nikahın pozulması qeydə alındıqda, nikah pozulmuş hesab edilir;

5.9.2. məhkəmənin qətnaməsinə əsasən ər (arvad) nikahın pozulmasının qeyd edilməsi haqqında ərizə verdikdə, VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi digər tərəfin ərizəsi üzrə həmin VVADQ orqanı və konsulluq idarəsində əvvəllər nikahın pozulması barədə akt qeydinin olub-olmamasını yoxlayır. Əgər nikahın pozulmasının dövlət qeydiyyatı aparılıbsa, nikahın pozulması haqqında akt qeydinə çatışmayan məlumatlar əlavə edilir, nikahın pozulması haqqında akt qeydinin ikinci nüsxəsi saxlanılan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə, Naxçıvan Muxtar Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə bu barədə bildirilir. Müraciət etmiş tərəfə nikahın pozulması haqqında şəhadətnamə verilir, orada nikahın pozulması haqqında birinci tərəfə verilmiş şəhadətnamədəki tarix göstərilir. Əgər nikahın pozulmasının dövlət qeydiyyatı aparılmayıbsa və ərizəçinin nikahı haqqında qeydlərdə nikahın pozulması barədə məlumat yoxdursa və ya nikah başqa VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi, yaxud icra hakimiyyətinin nümayəndəliyində qeyd edilibsə, onda müvafiq VVADQ orqanı və konsulluq idarəsində artıq pozulmuş nikahın qeydiyyatı barədə qeydlər olub-olmaması haqqında sorğu edilir. Bu cür məlumatların olmadığı bildirildikdə nikahın pozulmasının qeydiyyatı ümumi qaydada həyata keçirilir;

5.9.3. nikah VVADQ orqanı və konsulluq idarəsində pozulduqda, nikahın pozulmasının dövlət qeydiyyatına alındığı gündən, məhkəmə qaydasında pozulduqda isə bu barədə məhkəmə qətnaməsinin qanuni qüvvəyə mindiyi gündən nikaha xitam verilmiş sayılır;

5.9.4. məhkəmənin qətnaməsinə əsasən nikahın pozulmasının qeydiyyatı haqqında ərizəyə nikahın pozulmasının qeydiyyatı haqqında ərizəyə nikahın pozulması barədə məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qətnaməsindən çıxarış və məhkəmənin qətnaməsində dövlət rüsumunu tərəflərdən hansının ödəməli olduğu göstərilmədikdə, qeydiyyat üçün birinci müraciət etmiş ər (arvad) tərəfindən dövlət rüsumunun ödənilməsi barədə qəbz əlavə edilməlidir. Qeydiyyat üçün ikinci müraciət etmiş şəxsdən dövlət rüsumunun ödənilməsi barədə qəbz tələb olunmur;

5.9.5. məhkəmənin qətnaməsi əsasında nikahın pozulması bu barədə ərizə verilərkən qeydə alınır.

5.10. Yetkinlik yaşına çatmayan ümumi uşaqları olmayan ər-arvadın qarşılıqlı razılığı üzrə nikahın pozulmasının qeydə alınması aşağıdakı qaydada aparılır:

5.10.1. yetkinlik yaşına çatmayan ümumi uşaqları olmayan ər-arvad nikahın pozulması haqqında ərizədə özlərinin qarşılıqlı razılıqlarını və onların yetkinlik yaşına çatmayan uşaqlarının olmadığını qeyd etməyə borcludurlar;

nikahın pozulması haqqında ərizəyə nikah haqqında şəhadətnamə və qeydiyyat üçün dövlət rüsumunun ödənilməsi barədə qəbz əlavə edilməlidir. Şəhadətnamənin olmadığı hallarda nikahın pozulması haqqında ərizədə nikah şəhadətnamənin olması qeyd edilir;

5.10.2. ər-arvaddan birinin üzürlü səbəbə görə (ağır xəstəlik, uzun müddətli ezamiyyətə getmə, uzaq yerdə yaşama və s.) ərizə vermək məqsədilə VVADQ orqanı və konsulluq idarəsinə gəlmək imkanı olmadıqda, gəlmiş ikinci tərəf ər-arvadin birgə ərizəsini və ya ər-arvadin ayrı-ayrı ərizələrini təqdim edir;

gəlməmiş tərəfin ərizədəki imzasının həqiqiliyi onun yaşadığı yerin VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi tərəfindən və ya notariat qaydasında təsdiq edilməlidir;

ərizə verərkən nikahın pozulmasının qeydiyyat tarixi müəyyən edilir, gəlməmiş ərə (arvada) bu barədə məlumat verilir;

5.10.3. nikahın pozulması ərizə verildiyi gündən 1 ay keçdikdən sonra həyata keçirilir;

5.10.4. nikahın pozulmasının qeydiyyatı ər-arvadin iştirakı ilə həyata keçirilir;

ər-arvad üzürlü səbəbə görə onlar üçün müəyyən edilmiş gündə nikahın pozulmasını qeyd etdirmək üçün VVADQ orqanı və konsulluq idarəsinə gələ bilmədikdə, qeyd müddəti onların xahişi ilə başqa vaxta keçirilir;

müəyyən edilmiş vaxtda gəlməməyin səbəbi üzürlü hesab edildikdə, VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi yeni vaxt müəyyən etmədən onların gəldiyi gün nikahın pozulmasını qeyd edə bilər. Ərizədə və ərizələrin uçot jurnalında bu barədə qeyd aparılır;

gəlməməyin səbəbi üzürsüz hesab edildikdə, lakin ər-arvadin nikahı pozmaq arzusu dəyişmədikdə, onlar nikahın pozulması haqqında VVADQ orqanı və konsulluq idarəsinə yenidən ərizə verə bilərlər. VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi nikahın pozulmasını qeyd etmək üçün yenidən 1 ay müddət təyin edir;

gəlməməyin səbəbinin üzürlü hesab edilməsini VVADQ orqanı və konsulluq idarəsinin vəzifəli şəxsi müəyyən edir;

5.10.5. ər-arvadin biri və ya hər ikisi üzürlü səbəbə görə VVADQ orqanı və konsulluq idarəsinə gələ bilmədikdə və nikahın pozulması üçün onların (onun) razılığını təsdiq edən və özləri (özü) olmadan nikahın pozulmasının qeyd olunmasına xahiş edən ərizə təqdim edildikdə, nikahın pozulmasını qeyd etmək olar. Bu zaman gəlməmiş tərəfin (tərəflərin) imzasının həqiqiliyi yaşadığı yerin VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi tərəfindən və ya notariat qaydasında təsdiq edilməlidir.

5.11. Ər-arvaddan birinin ərizəsi üzrə nikahın pozulmasının qeydə alınması aşağıdakı qaydada aparılır:

5.11.1. yetkinlik yaşına çatmayan ümumi uşaqlarının olmasından asılı olmayaraq ər (arvadin) ərizəsi əsasında nikahın VVADQ orqanı və konsulluq idarəsində pozulması hallarında nikahı pozmaq haqqında ərizə vermiş ər (arvad) həmin ərizəyə arvadin (ərin) xəbərsiz itkin düşmüş və ya ruhi xəstəlik, yaxud kəməğilliyə nəticəsində fəaliyyət qabiliyyəti olmayan hesab edilməsinə dair məhkəmə qətnaməsini, yaxud da arvadin (ərin) azı 3 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilməyə məhkum olunduğu barədə hökmdən çıxarışı, dövlət rüsumunun ödənilməsi barədə qəbzi əlavə etməli və azadlıqdan məhrum etmə növündə cəza çəkən ər (arvadin) və ya fəaliyyət qabiliyyəti olmayan ər (arvadin) qəyyumunun, yaxud xəbərsiz itkin düşmüş hesab edilən ər (arvadin) əmlakı üzərində qəyyumluq edənin ünvanını bildirməlidir;

5.11.2 Azərbaycan Respublikası Ailə Məcəlləsinin 17.2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş əsaslar üzrə nikahı pozmaq haqqında ərizə təqdim edildikdə, qeydiyyat şöbəsi və konsulluq idarəsi nikahın pozulmasını ərizə verilən gün ərizəçinin iştirakı ilə qeydiyyata alır;

3 gün müddətində bu barədə azadlıqdan məhrum etmə növündə cəza çəkən ərə (arvada) və ya fəaliyyət qabiliyyəti olmayan ər (arvadin) qəyyumuna, yaxud xəbərsiz itkin düşmüş hesab edilən ər (arvadin) əmlakını idarə edənə məlumat göndərir. Müəyyən edilmiş qaydada fəaliyyət qabiliyyəti olmayan hesab edilmiş şəxsə qəyyum təyin edilməmişdirsə, məlumat fəaliyyət qabiliyyəti olmayan hesab edilmiş şəxsin yaşadığı yerin qəyyumluq və himayə orqanına göndərilir. Məlumatda uşaqlar haqqında, ər-arvadin ümumi birgə mülkiyyəti olan

əmlakın bölgüsü haqqında və ya fəaliyyət qabiliyyəti olmayan və yardıma ehtiyacı olan ərə (arvada) aliment verilməsinə dair mübahisə olduğu halda, onun həlli üçün məhkəməyə müraciət etmək hüququ izah edilir;

nikahın pozulması haqqında qeyd aparıldıqda, nikahın pozulması haqqında şəhadətnamələr verilir. Nikahın pozulması haqqında şəhadətnamə təqdim olunmaq üçün şəxsin yaşadığı yerin VVADQ orqanları və konsulluq idarələrinə və ya cəzaçəkmə müəssisəsinin müdiriyyətinə göndərilir, bu barədə ərizəçiyə xəbər verilir.

5.12. Ər (arvad) ona nikahdan əvvəlki soyadının verilməsini arzu edirsə, nikahın pozulmasının qeydə alınması zamanı bunu VVADQ orqanları və konsulluq idarələrinə bildirməlidir. Ərə (arvada) nikahdan əvvəlki soyadının verilməsi barədə həmin orqan müvafiq qeyd aparır.

5.13. Xəbərsiz itkin düşmüş və ya ruhi xəstəlik, yaxud kəmağıllıq nəticəsində fəaliyyət qabiliyyəti olmayan hesab edilmiş, yaxud cinayət törətməyə görə ən azı 3 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilməyə məhkum olunmuş şəxslə nikahı pozmaq haqqında ər (arvadın) ərizəsinə əsasən nikahın pozulması qeyd edilərkən nikahın pozulması haqqında ərizə verən ər (arvad) nikahdan əvvəlki soyadını daşımaq arzusunda olduğunu ərizədə göstərir. Seçilmiş soyad nikahın pozulması haqqında akt qeydində göstərilir.

5.14. Əgər nikahın pozulmasının qeydiyyatı nikahın bağlandığı yerdə aparılırsa, VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi nikahın bağlanması haqqında akt qeydində nikahın pozulması barədə qeyd edir və nikahın pozulması haqqında qeydin icrası üçün nikahın bağlanması barədə akt qeydinin ikinci nüsxəsinin saxlandığı Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə, Naxçıvan Muxtar Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə nikahın pozulmasının qeydiyyatı haqqında bildiriş göndərir.

5.15. Əgər nikahın bağlanması başqa yerdə qeydə alınıbsa, nikahın pozulmasını qeyd etmiş VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi nikahın pozulması haqqında qeydin icrası üçün nikahın bağlanmasının qeyd edildiyi yerdəki VVADQ orqanı və konsulluq idarəsinə nikahın pozulması haqqında bildiriş göndərir.

Nikahın bağlanmasının qeyd edildiyi yerdə VVADQ orqanları və konsulluq idarəsi bildiriş əsasında nikahın bağlanması barədə akt qeydində nikahın pozulması haqqında qeyd edir və nikahın pozulması barədə qeydlərin icrası üçün bildirişi Azərbaycan Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə, Naxçıvan Muxtar Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə göndərir.

5.16. Ölmüş elan edilən və ya itkin düşmüş hesab edilən ər (arvad) gəlib çıxdıqda, məhkəmənin müvafiq qətnaməsi ləğv olunmaqla nikah VVADQ orqanı və konsulluq idarəsində onların birgə ərizəsinə əsasən bərpa oluna bilər.

Tərəflərdən biri yeni nikaha daxil olubsa, nikah bərpa oluna bilməz.

5.17. VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi ölmüş elan edilən və ya itkin düşmüş hesab edilən ər (arvadın) nikahının pozulmasını qeyd etdikdən sonra o, gəldikdə və onun ölmüş elan edilməsi və ya itkin düşmüş hesab edilməsi barədə məhkəmənin qətnaməsi ləğv olunduqda, VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi həmin ər (arvadın) ərizəsinə əsasən ona nikahın pozulması haqqında şəhadətnamə verə bilər. Həmin şəhadətnamə nikahın pozulması haqqında digər tərəfə verilmiş şəhadətnamə göstərilən tarix göstərilir.

5.18. Nikahın etibarsız sayılması hallarında, məhkəmənin nikahın etibarsız sayılması barədə qanuni qüvvəyə minmiş qətnaməsi əsasında vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının ilkin qeydləri müəyyən olunmuş qaydada ləğv olunur, bu halda şəhadətnamə verilmir. Bu barədə Azərbaycan Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə, Naxçıvan Muxtar Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə bildiriş göndərilir.

6. ATALIĞIN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİNİN QEYDƏ ALINMASI

6.1. Ərizə əsasında atalığın müəyyən edilməsinin qeydə alınması valideynlərdən birinin yaşadığı yerin , atalıq məhkəmə tərəfindən müəyyən edildikdə isə məhkəmə qətnaməsinin çıxarıldığı yerin VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi tərəfindən həyata keçirilir.

6.2. Atalığın müəyyən edilməsi valideynlərin birgə ərizəsi və ya məhkəmənin qətnaməsi əsasında qeydə alınır.

6.3. VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi ana öldükdə, fəaliyyət qabiliyyəti olmayan hesab edildikdə, ananın yaşadığı yeri müəyyən etmək mümkün olmadıqda və ya o, valideynlik hüquqlarından məhrum edildikdə, atalığın müəyyən edilməsini yerli icra hakimiyyətinin qəyyumluq və himayə orqanlarının razılığı ilə uşağın atasının ərizəsi əsasında qeydə ala bilər.

6.4. Valideynlərdən biri üzürlü səbəbdən atalığın müəyyən olunmasını qeyd etdirmək üçün VVADQ orqanı və konsulluq idarəsinə gələ bilmədikdə, onun birgə ərizədəki imzasının həqiqiliyi yaşadığı yerin VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi tərəfindən və ya notariat qaydasında təsdiq edilməlidir.

6.5. VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi tərəfindən atalığın müəyyən olunmasının dövlət qeydiyyatı zamanı atalığın müəyyən olunması haqqında aktların qeydiyyat kitabında atalığın müəyyən olunması barədə akt qeydləri tərtib edilir.

6.6. Uşaq aralarında nahaq olmayan şəxslərdən olduqda və valideynlərin birgə ərizəsi və ya uşağın atasının ərizəsi olmadıqda, habelə uşaq yetkinlik yaşına çatdıqda VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi atalığın müəyyən edilməsini atalıq uşağın valideynlərindən birinin, uşağın qəyyumunun (himayəçisinin), uşağı saxlayanın, uşaq yetkinlik yaşına çatdıqda onun özünün ərizəsi ilə məhkəmə qaydasında müəyyən edildikdə sonra məhkəmə qətnaməsinə əsasən qeydə alır.

6.7. Uşağın anası ilə nikahda olmayan şəxsin atalığı uşağın atasının və anasının VVADQ orqanına və konsulluq idarəsinə birgə ərizə vermələri ilə müəyyən olunur.

6.8. Yetkinlik yaşına çatmayan valideynlər nikahda daxil olmamışlarsa, onların uşaqları doğulduqda həmin valideynlər 16 yaşına çatdıqdan sonra atalığın müəyyən edilməsi məqsədilə müraciət edə bilərlər.

6.9. Atalığın müəyyən olunması haqqında birgə ərizə verməyin uşağın doğulmasından sonra qeyri-mümkünlüyü və ya çətinliyi güman olunduğu hallarda gələcək uşağın öz aralarında nikahda olmayan valideynləri bu ərizəni VVADQ orqanı və konsulluq idarəsinə ananın hamiləliyi dövründə vermək hüququna malikdirlər. Əgər doğum qeydə alınmadək verilmiş ərizə ata və ya ana tərəfindən geri götürülməyibsə, yeni ərizə tələb olunmur və atalığın müəyyən edilməsinin qeydiyyatı doğumun qeydiyyatı ilə eyni vaxtda aparılır.

6.10. Atalığın müəyyən edilməsinin dövlət qeydiyyatının doğumun dövlət qeydiyyatı ilə eyni vaxtda aparıldığı hallar istisna olmaqla, atalığın müəyyən edilməsi haqqında ərizəyə uşağın doğum haqqında şəhadətnaməsi əlavə edilməlidir.

6.11. Bu Qaydanın 6.3-cü bəndində nəzərdə tutulmuş hallarda atanın ərizəsinə müvafiq olaraq aşağıdakı sənədlər əlavə olunmalıdır:

6.11.1. yerli icra hakimiyyətlərinin qəyyumluq və himayə orqanlarının müvafiq razılığını təsdiq edən sənəd;

6.11.2. ananın ölümü haqqında şəhadətnamənin surəti;

6.11.3. ananın fəaliyyət qabiliyyəti olmayan hesab edilməsi haqqında məhkəmə qətnaməsindən çıxarış;

6.11.4. ananın valideynlik hüquqlarından məhrum olunması barədə məhkəmə qətnaməsindən çıxarış;

6.11.5. ananın xəbərsiz itkin düşmüş hesab edilməsi barədə məhkəmə qətnaməsindən çıxarış və ya onun yaşadığı yeri müəyyən etməyin mümkün olmasını təsdiq edən daxili işlər orqanlarından müvafiq sənəd.

Atalığın müəyyən edilməsi haqqında akt qeydinin qeydlər üçün müəyyən olunmuş qrafasında bu sənədlər barədə məlumatlar qeyd olunur.

6.12. Yetkinlik yaşına çatmış şəxs barədə atalığın müəyyən olunmasına yalnız onun razılığı ilə, həmin şəxs fəaliyyət qabiliyyəti olmayan hesab edildikdə isə onun qəyyumu və ya yerli icra hakimiyyətinin qəyyumluq və himayə orqanının razılığı ilə yol verilir.

Bu barədə yetkinlik yaşına çatmış şəxsin razılıq ərizəsi valideynlərin ərizəsinə əlavə edilməlidir. Belə razılıq şəxsi imzası ilə valideynlərin birgə ərizəsində (atanın ərizəsində) də ifadə oluna bilər. Eyni zamanda, yetkinlik yaşına çatmış şəxs ərizəsində atanın soyadını qəbul etmək, yaxud bundan əvvəl daşdığı soyadında (ananın soyadında) qalmaq arzusunda olduğunu bildirməlidir. Bu barədə atalığın müəyyən edilməsi haqqında akt qeydində müvafiq qeyd edilir.

6.13. Atalığın müəyyən olunmasını qeyd edərkən uşağa valideynlərin razılığı ilə atanın və ya ananın soyadı verilir, valideynlər arasında uşağın soyadına münasibətdə razılıq olmadıqda yaranan fikir ayrılığı uşağın yaşadığı yerin yerli icra hakimiyyətinin qəyyumluq və himayə orqanı tərəfindən həll olunur.

6.14. Doğum haqqında akt qeydində ata haqqında məlumat göstərilmişdirsə, VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi atalığın müəyyən edilməsi barədə ərizəni qəbul etməmişdən əvvəl doğum haqqında akt qeydində ata haqqında məlumatın hansı əsasla yazıldığını yoxlamalıdır.

Uşağın doğum haqqında akt qeydində ata haqqında məlumat nikahın bağlanması və ya atalığın müəyyən edilməsi haqqında akt qeydlərinə əsasən yazılmışdırsa, doğum haqqında akt qeydində müvafiq dəyişikliyin edilməsi barədə məhkəmənin qərarı olmadan atalığın müəyyən edilməsinin qeydə alınmasından imtina olunmalıdır.

6.15. Uşağın doğumu VVADQ orqanı və konsulluq idarəsində qeydə alınmamışdırsa, atalığın müəyyən edilməsinə doğum qeydə alındıqdan sonra yol verilir. Doğum haqqında akt qeydi itirildiyi hallarda atalığın müəyyən edilməsinin qeydiyyatı doğum akt qeydi qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada bərpa olunduqdan sonra həyata keçirilə bilər.

6.16. Uşağın anası ilə nikaha daxil olmayan, lakin özünü uşağın atası hesab edən şəxs öldükdə, atalığın tanınması faktı Azərbaycan Respublikasının mülki-prosessual qanunvericiliyinə uyğun olaraq məhkəmə qaydasında müəyyən oluna bilər.

6.17. Atalığın müəyyən edilməsinin qeydə alınmasının doğumun qeydə alınması ilə bir vaxtda aparıldığı hallarda ayrılıqda doğum haqqında və atalığın müəyyən edilməsi haqqında akt qeydləri tərtib olunur.

6.18. Atalığın müəyyən edilməsi haqqında akt qeydində ana haqqında məlumatlar doğum haqqında akt qeydinə və ya doğum haqqında şəhadətnaməyə əsasən yazılır. Ana atalığ müəyyən ediləndə nikah bağlandıqda, atalığın müəyyən edilməsi haqqında akt qeydinin qeydlər üçün müəyyən olunmuş qrafasında nikahın bağlanması haqqında akt qeydinin nömrəsi və tarixi, ananın soyadı barədə məlumatlar göstərilir.

6.19. VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi atalığın müəyyən olunması haqqında qeydlərə əsasən uşağın doğumu haqqında qeydlərdə dəyişikliklər edir və doğma haqqında yeni şəhadətnamə verir.

Doğum haqqında əvvəllər verilmiş şəhadətnamə ləğv edilir.

Doğum haqqında akt qeydlərinin ikinci nüsxəsində düzəlişlər edilmək üçün Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə, Naxçıvan Muxtar Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə edilmiş düzəlişlər barədə məlumat verilir.

6.20. Uşağın doğum haqqında akt qeydi başqa VVADQ orqanında, konsulluq idarəsində, yaxud icra hakimiyyətinin nümayəndəliyində tərtib edilibsə, atalığın müəyyən edilməsini qeyd etmiş VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi doğum haqqında akt qeydinin birinci nüsxəsində müvafiq dəyişikliklərin edilməsi məqsədilə akt qeydinin birinci nüsxəsinin olduğu yerdəki VVADQ orqanına və konsulluq idarəsinə bildiriş göndərilir, həmin orqan doğum haqqında

qeyddə dəyişiklik edir, doğum haqqında yeni şəhadətnamə göndərir və doğum haqqında akt qeydinin ikinci nüsxəsində dəyişiklikləri etmək üçün Azərbaycan Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə, Naxçıvan Muxtar Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə bildiriş göndərir.

6.21. Atalığın müəyyən edilməsinin qeyd alınması barədə uşağın yaşadığı yerin yerli icra hakimiyyətinin qəyyumluq və himayə orqanına və əhalinin sosial müdafiəsi orqanlarına 5 gün müddətində məlumat verilir.

6.22. Atalığın müəyyən edilməsi haqqında akt qeydinə əsasən atalığın müəyyən edilməsi haqqında şəhadətnamə verilir. Şəhadətnamənin verilmə tarixi, seriyası və nömrəsi atalığın müəyyən edilməsi haqqında akt qeydinin 18-ci qrafasında göstərilir.

7. ADIN, ATA ADININ VƏ SOYADIN DƏYİŞDİRİLMƏSİNİN QEYDƏ ALINMASI

7.1. Azərbaycan Respublikası vətəndaşları öz adını və soyadını, atasının adını 18 yaşına çatdıqdan sonra qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada dəyişdirə bilər.

7.2. Adın, ata adının və soyadın dəyişdirilməsinin qeyd alınması bu Qaydaya və "Azərbaycan Respublikası Ailə Məcəlləsinin tətbiqi ilə əlaqədar bəzi normativ aktların təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2001-ci il 1 mart tarixli 52 nömrəli qərarına uyğun olaraq həyata keçirilir.

8. ÖLÜMÜN QEYDƏ ALINMASI

8.1. Ölümün qeyd alınması ölmüş şəxsin yaşamış olduğu yerdə və ya ölümün baş verdiyi yerdə VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi tərəfindən aparılır.

8.2. Ölüm faktının müəyyən edilməsi haqqında və ya vətəndaşın ölmüş elan edilməsi haqqında məhkəmənin qətnaməsi üzrə ölümün qeyd alınması qətnamə çıxarmış məhkəmənin olduğu yerdə aparılır.

8.3. Ölümün qeyd alınması ölmüş şəxsin qohumlarının, onun qonşularının, mənzil-istismar təşkilatları işçilərinin məlumatı üzrə, habelə ölümün baş vermiş olduğu təşkilatın müdiriyyətinin və başqa şəxslərin məlumatı üzrə aparılır.

8.4. Ölüm haqqında məlumat VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyinə ölümün baş verdiyi və ya meyitin tapıldığı vaxtdan on gündən gec olmayaraq verilməlidir.

8.5. Ölüm faktı tibb müəssisəsinin müvafiq sənədi ilə (ölüm haqqında həkim arayışı, ölüm haqqında feldşer arayışı ilə) təsdiq edilməlidir. Ölüm faktını təsdiq edən sənəd ölüm haqqında akt qeydlərinin ikinci nüsxəsinə əlavə olunmalı və onun üzərində qeydlərin nömrəsi, ölümün qeydiyyata tarixi yazılmalıdır.

Ölüm haqqında həkim şəhadətnaməsi olmadıqda, ölüm faktı məhkəmə tərəfindən müəyyən edilir.

8.6. Ölüm, ölüm haqqında aktların qeydiyyat kitabında ölüm haqqında akt qeydləri aparmaq yolu ilə qeyd edilir.

8.7. Məhkəmə qaydasında ölmüş elan edilən şəxslərin ölümünün, ölüm haqqında məlumatın verilməli olduğu müddət keçdikdən sonra ölümün qeydiyyatı VVADQ orqanında, konsulluq idarəsində və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyində ölüm haqqında aktların qeydiyyat kitabında ümumi qaydalarla ilk qeydiyyat kimi həyata keçirilir, lakin sıra nömrəsindən sonra "Vaxtı keçmiş qeydiyyat" sözləri əlavə edilir.

Məhkəmə qaydasında ölmüş elan edilən şəxslərin ölümü qeyd edilərkən ölüm haqqında akt qeydlərində ölümün vaxtı məhkəmə qətnaməsinin qanuni qüvvəyə mindiyi tarixlə göstərilir.

Əgər ölüm faktı məhkəmə qətnaməsində müəyyən tarixlə göstərilibsə, ölüm haqqında akt qeydində ölümün tarixi məhkəmə qətnaməsində yazılmış tarixlə göstərilir.

8.8. Naməlum (tanınmamış) şəxslərin ölümünün qeydiyyatı tibb müəssisəsinin müvafiq sənədində əksini tapan məlumatlar əsasında aparılır.

8.9. Yol getdiyi yerdə (qatarda, gəmidə, təyyarədə və s.) ölmüş şəxslərin ölümü yaxındakı VVADQ orqanında, konsulluq idarəsində və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyində qeyd oluna bilər.

8.10. Qəzaların icrası zamanı ölən məhkumların, barələrində həbs qətimkan tədbiri seçilmiş və istintaq təcridxanalarında saxlanılan şəxslərin ölümünün qeydə alınması ümumi əsaslarla həyata keçirilir.

8.11. Ölüm qeyd edilərkən, ölənin yetkinlik yaşına çatmayan uşaqları barəsində məlumatı olan VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi uşaqların yaşadığı yerin yerli icra hakimiyyətinin qəyyumluq və himayə orqanına bir gün müddətində məlumat verməlidirlər.

8.12. Ölümün qeydiyyatı zamanı ölən şəxsin, VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi tərəfindən qəbul edilmiş, şəxsiyyətini təsdiq edən sənədlər, habelə ölən şəxs Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan əcnəbi və ya vətəndaşlığı olmayan şəxs olduqda, Azərbaycan Respublikasında yaşamasına icazəni təsdiq edən sənədlər hər ay siyahı üzrə bu orqanların yerləşdiyi yerdə daxili işlər orqanlarının müvafiq qurumlarına təhvil verilir.

8.13. Ölmüş şəxs hərbi vəzifəli və ya çağırışçı olduqda, ölümün qeydə alınması zamanı VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi hərbi bilet və s. hərbi xidmətlə bağlı olan sənədləri onların hərbi uçot yeri üzrə rayon, şəhər, şəhərdə rayon hərbi komissarlığına təhvil verirlər. Bu orqanlar eyni zamanda, ölmüş şəxsin sənədlərinin VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyinə təhvil verilməməsi barədə də məlumatlandırılır.

8.14. Ölüm haqqında məlumatlar akt kitablarında qeydə alındıqdan sonra ölüm haqqında şəhadətnamə yazılır. Ölüm haqqında şəhadətnamənin tarixi və nömrəsi barədə məlumatlar ölüm haqqında akt qeydinin 16-cı qrafasına əlavə edilir.

8.15. Ölüm haqqında şəhadətnamə ölən şəxsin müraciət etmiş yaxın qohumlarına təqdim olunur.

9. VƏTƏNDAŞLIQ VƏZİYYƏTİ AKTLARININ QEYDİYYATI HAQQINDA TƏKRAR ŞƏHADƏTNAMƏLƏRİN VERİLMƏSİ

9.1. Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyat kitablarında və ya VVADQ orqanının və konsulluq idarəsinin yaş kağızı kitablarında vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydlərinə əsasən vətəndaşlara onların ərizəsi əsasında arzusu nəzərə alınmaqla, vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyatı haqqında təkrar şəhadətnamə və ya arayış verilir.

9.2. Təkrar şəhadətnamələrin verilməsi haqqında ərizələri maraqlı şəxslər vətəndaşlıq vəziyyəti akt qeydinin olduğu VVADQ orqanına, konsulluq idarəsinə və ya Azərbaycan Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə, Naxçıvan Muxtar Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə təqdim edirlər.

9.3. Təkrar şəhadətnamələr almaq haqqında ərizələrdə aşağıdakılar göstərməlidir:

9.3.1. ərizəçinin adı, soyadı və atasının adı;

9.3.2. ünvanı;

9.3.3. haqqında təkrar şəhadətnamə tələb edilən şəxsin adı, soyadı və atasının adı;

9.3.4. təkrar tələb olunan şəhadətnamənin növü;

9.3.5. vətəndaşlıq vəziyyəti aktının qeydini aparan VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi, habelə aparılma tarixi və yerli barədə məlumatlar.

9.4. Əgər doğum haqqında təkrar şəhadətnamə tələb olunursa, onda göstərilən məlumatlardan əlavə valideynlərin adları, soyadları və ata adları qeyd olunur. Nikahın bağlanması və ya pozulması haqqında təkrar şəhadətnamə tələb olunan hallarda nikahın kiminlə bağlanması və ya pozulması göstərilir.

9.5. VVADQ orqanında və konsulluq idarəsində vətəndaşlıq vəziyyəti haqqında akt qeydləri olmadıqda, təkrar şəhadətnamə verilməsi haqqında ərizə icra olunmaq üçün Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə, Naxçıvan Muxtar Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə göndərilir.

9.6. Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivində, Naxçıvan Muxtar Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivində vətəndaşlıq vəziyyəti haqqında akt qeydi barədə məlumatlar olmadıqda, ərizəçiyə vətəndaşlıq vəziyyəti haqqında akt qeydinin olmaması barədə arayış verilir (göndərilir).

9.7. Yetkinlik yaşına çatmayan uşaqların və fəaliyyət qabiliyyəti olmayan hesab edilmiş şəxslərin doğumu haqqında təkrar şəhadətnamələr valideynlərə, övladlığa götürənlərə, qəyyumlara, himayəçilərə, qəyyumluq və himayə orqanlarına, tərbiyə, müalicə və əhalinin sosial müdafiəsi orqanlarına verilə bilər. 16 yaşına çatmış şəxslərə, onların şəxsiyyətini təsdiq edən sənədlər təqdim edildikdə təkrar şəhadətnamələr verilə bilər.

Valideynlik hüquqlarından məhrum edilmiş şəxslərə uşağın doğumu haqqında təkrar şəhadətnamələr verilmir.

Ölüm haqqında təkrar şəhadətnamə ölmüş şəxsin qohumlarına verilir.

Əgər nikah pozulubsa, VVADQ orqanı və konsulluq idarəsi tərəfindən nikahın qeydiyyatı haqqında təkrar şəhadətnamə verilə bilməz. Lazım gəldikdə keçmiş ərin (arvadın) xahişi ilə ona müvafiq arayış verilə bilər.

9.8. VVADQ orqanına və konsulluq idarəsinə və ya Azərbaycan Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə, Naxçıvan Muxtar Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə şəxsən müraciət etmiş şəxslərə təkrar şəhadətnamələr ərizəçinin şəxsiyyətini təsdiq edən sənədlər təqdim edildiyi gün verilir.

Təkrar şəhadətnamələrin göndərilməsi barədə vətəndaşların sorğuları 7 gün müddətində icra olunur.

Başqa şəhərlərdən tələb edilən təkrar şəhadətnamələr ərizəçinin yaşadığı yerin VVADQ orqanına və konsulluq idarəsinə göndərilir.

Hərbi qulluqçulara təkrar şəhadətnamələr hərbi hissə riskinin (komandirinin) adına göndərilə bilər.

Vətəndaşların ərizələrinin üzərində verilən (göndərilən) təkrar şəhadətnamələrin seriyası və nömrəsi, VVADQ orqanının və konsulluq idarəsinin, hərbi hissəsinin və digər dövlət orqanlarının adı, verilmə (göndərilmə) tarixi qeyd olunur.

Şəhadətnamələr yalnız sifarişli məktubla göndərilir.

9.9. Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyatı haqqında təkrar şəhadətnamələr vətəndaşlıq vəziyyəti akt qeydlərinə və ya kağızı kitablarına uyğun yazılır.

9.10. Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyatı haqqında təkrar şəhadətnamələr yaş kağızı kitablarına əsasən verildikdə tarix yeni stillə göstərilməlidir. Bunun üçün yaş kağızı kitablarında göstərilmiş tarixə 1 yanvar 1901-ci il tarixədək edilən qeydlər barədə 12 gün, 1 yanvar 1901-ci il tarixdən 31 dekabr 1917-ci il tarixədək edilən qeydlər barədə 13 gün əlavə edilir.

9.11. Yer adları təkrar şəhadətnamənin verildiyi gün mövcud olan inzibati ərazi vahidlərinin adlarına uyğun yazılır.

9.12. Əgər vətəndaşlıq vəziyyəti akt qeydlərinin ayrı-ayrı qrafalarında heç bir məlumat göstərilməmişdirsə, şəhadətnamələrin həmin qrafalarında xətt çəkilir.

9.13. Akt qeydləri əsasında (yaş kağızı kitabları) təkrar şəhadətnamələrin verilməsi haqqında ərizələr kitablar üzrə yoxlanılır, ərizədə göstərilən ilik akt qeydləri nəzərdən keçirilir, həmin ilin vətəndaşlıq vəziyyətinin akt qeydləri olmadıqda, ərizədə göstərilmiş ildən üç il əvvəl və üç il sonrakı vətəndaşlıq vəziyyətinin akt qeydləri yoxlanılır.

9.14. Vətəndaşlıq vəziyyəti akt qeydləri haqqında arayışların verilməsi təkrar şəhadətnamələrin verilməsi üçün müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilir.

9.15. Vətəndaşlıq vəziyyəti akt qeydlərinin surətləri yalnız VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi, icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi, məhkəmə, prokurorluq, milli təhlükəsizlik, daxili işlər orqanlarının, Ədliyyə Nazirliyinin, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin, notariusların sorğuları üzrə göndərilir.

9.16. Vətəndaşlıq vəziyyəti akt qeydlərinin və ya onların surətlərinin vətəndaşlara və bu Qaydanın 9.15-ci bəndində göstərilən orqanlar istisna olmaqla, digər təşkilatlara verilməsi qadağandır.

9.17. Təkrar şəhadətnamələrin (arayışların) xaricə göndərilməsi Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi vasitəsilə qanunvericiliyə uyğun olaraq həyata keçirilir.

9.18. Təkrar şəhadətnamələr vermək haqqında vətəndaşların ərizələri VVADQ orqanı və konsulluq idarəsində bir il müddətində saxlanılır, sonra məhv edilir.

10. VƏTƏNDAŞLIQ VƏZİYYƏTİ AKTLARININ QEYDİYYAT KİTABLARININ DOLDURULMASI

10.1. Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının bütün qeydlərinin iki nüsxədə tərtib edilməsinə müvafiq olaraq, vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyat kitabları iki nüsxədə aparılır.

Vətəndaşlıq vəziyyəti akt qeydlərinin birinci və ikinci nüsxələri eyni vaxtda doldurulur və eyni sıra nömrəsi ilə nömrələnir.

Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyat kitablarında akt qeydləri hər təqvim ilinin əvvəlində birinci nömrədən başlayaraq nömrələnir və il ərzində ardıcıl davam etdirilir. vətəndaşlıq vəziyyəti akt qeydlərinin hər bir növünə ayrıca nömrə yazılır.

Vətəndaşlıq vəziyyəti akt qeydlərinin korlanmış blankının (birinci və ikinci nüsxələrinin) üstündən xətt çəkilir və vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyat kitabında saxlanılır. Korlanmış blankdakı akt qeydlərinin nömrəsi vətəndaşlıq vəziyyəti akt qeydi düzgün aparılan təmiz blanka keçirilir.

10.2. Vətəndaşlıq vəziyyəti akt qeydlərinin blankları diyircəkli qələmlə, dəqiq, aydın xətlə doldurulur, bütün suallara qəti cavablar verilir. Ayrı-ayrı sözlərin buraxılmasına və ixtisar edilməsinə, habelə düzəlişlərə və pozmalara yol verilmir. Suallara qeyri-kafi cavablar verilən qrafalarda "yox" sözü yazılır.

Təqdim edilmiş sənədlərə uyğun olaraq adlar, soyadlar və ata adları tam yazılır.

10.3. "Vəzifəsi (iş yeri)" qrafasında təşkilatın adı, vəzifəsi və ya gördüyü iş göstərilir. Hərbi qulluqçular barəsində – hərbi hissənin və ya idarənin adı göstərilir.

10.4. "Şəxsiyyəti təsdiq edən sənədlər" qrafasında sənədin adı, seriyası və nömrəsi, kim tərəfindən və nə vaxt verildiyi qeyd olunur.

10.5. Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyatı haqqında şəhadətnamədə göstərilən məlumatlar vətəndaşlıq vəziyyəti akt qeydlərində göstərilən məlumatlara uyğun olmalıdır.

11. VƏTƏNDAŞLIQ VƏZİYYƏTİ AKTLARININ QEYDİYYATI HAQQINDA HESABAT

11.1. İcra hakimiyyətinin nümayəndəliyi hər ayın 2-dən gec olmayaraq hesabatla birlikdə doğum, nikah və ölüm haqqında akt qeydlərinin birinci və ikinci nüsxələrini, tibb müəssisəsinin sənədini, həkim və feldşer arayışlarını əlavə etməklə, müvafiq rayonun VVADQ orqanına təqdim edir.

11.2. VVADQ orqanı icra hakimiyyətinin nümayəndəliyindən daxil olmuş akt qeydlərinin düzgün doldurulmasını yoxlayır.

Tam tərtib edilməmiş vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydləri yenidən tərtib olunmaq üçün icra hakimiyyətinin nümayəndəliyinə qaytarılır. Akt qeydləri müəyyən olunmuş qaydada tərtib edildikdən sonra üç gün müddətində geri göndərilməlidir.

11.3. VVADQ orqanı hər ay bütün rayon, ayrı-ayrı qəsəbələr və kəndlər üzrə müəyyən olunmuş formaya əsasən vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyatı haqqında iki nüsxədən ibarət hesabat cədvəli tərtib edir. Növbəti ayın 7-dən gec olmayaraq hesabat cədvəlinin birinci nüsxəsini və doğum, nikah, nikahın pozulması, ölüm haqqında akt qeydlərinin ikinci nüsxələrini tibb müəssisəsinin sənədi, həkim və feldşer arayışlarını əlavə etməklə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinin yerli orqanlarına təqdim edir. Hesabat cədvəlinin ikinci nüsxəsi VVADQ orqanı və konsulluq idarəsində saxlanılır.

Qalan akt qeydlərinin ikinci nüsxələri Azərbaycan Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə, Naxçıvan Muxtar Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə təhvil verilir.

11.4. Konsulluq idarəsi akt qeydlərinin birinci nüsxələrini Azərbaycan Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə göndərir, ikinci nüsxələr konsulluq idarəsində saxlanılır.

11.5. VVADQ orqanı Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə, konsulluq idarəsi Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyinə müəyyən olunmuş formada tərtib edilmiş vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyatı haqqında yarımillik və illik hesabat cədvəli təqdim edir. Hesabat cədvəlinin ikinci nüsxəsi VVADQ orqanı və konsulluq idarəsində saxlanılır.

11.6. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi akt qeydlərinin ikinci nüsxələri ilə işi qurtardıqdan sonra növbəti il 1 sentyabr tarixindən gec olmayaraq onları saxlanmaq üçün Azərbaycan Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə, Naxçıvan Muxtar Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinə (rayon, şəhər, şəhərdə rayon, qəsəbə, kənd üzrə, habelə vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyat növləri və sıra nömrəsi üzrə) təhvil verir.

11.7. Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının elektron məlumat bankı yaradılır.

Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının elektron məlumat bankının (arxivinin) yaradılması ilə bağlı VVADQ orqanlarının fəaliyyətinin təşkili qaydaları Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən olunur.

12. ŞƏHADƏTNAMƏ BLANKLARININ UÇOTU VƏ SAXLANILMASI

12.1. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi VVADQ orqanını, konsulluq idarəsinin icra hakimiyyətinin nümayəndəliyini müvafiq olaraq Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi və rayon, şəhər, şəhərdə rayon icra hakimiyyətləri vasitəsilə vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı şəhadətnamələri, ərizə blankları və qeydiyyat kitabları ilə təmin edir.

12.2. Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyat şəhadətnamələrinin blankları ciddi hesabat sənədləridir. VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyəti nümayəndəliyinin vəzifəli şəxsləri vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyat şəhadətnamələrinin blanklarının uçotunu və saxlanılması təmin etməlidirlər.

12.3. Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyat şəhadətnamələrinin blankları yaranmayan şkaflarda və ya dəmir yeşiklərdə saxlanılır və işdənənar vaxtlarda müəyyən edilmiş qaydada möhürlənir.

12.4. VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi tərəfindən şəhadətnamə blanklarının qəbulunun nəticələri barədə iki nüsxədən ibarət akt tərtib edilir, aktın bir nüsxəsi VVADQ orqanı tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyin, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə, konsulluq idarəsi tərəfindən Azərbaycan Respublikasının xarici İşlər Nazirliyinə və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi tərəfindən müvafiq yerli icra hakimiyyəti orqanına təqdim olunur.

12.5. VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyinin vəzifəli şəxsləri vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyat şəhadətnamələrinin blanklarını nömrələr üzrə yoxlanmaqla şəxsən qəbul edirlər.

Qüsurlu blanklar aşkar edildikdə (mühafizə toru, çap mətni olmadıqda və ya onlar zədələndikdə, eyni nömrəli, əyilmiş hərflə, düzgün kəsilməmiş, səhv formatlı blanklar olduqda, bağlamalardakı nişanlarla blank seriyaları və nömrələri uyğun gəlmədikdə) iki nüsxədən ibarət akt tərtib edilir. Aktın bir nüsxəsi uyğun gəlməyən blanklarla birlikdə Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə qaytarılır.

12.6. Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyat şəhadətnamələrinin blanklarının uçotu aşağıdakı istiqamətlərdə aparılır:

Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyində, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ədliyyə Nazirliyində, Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyində və müvafiq yerli icra hakimiyyəti orqanında vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyat şəhadətnamələrinin blankları mədaxil və məxaric uçot kitablarında, müvafiq olaraq VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi üzrə vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyat şəhadətnamələrinin blanklarının uçotunun şəxsi hesablar kitabında uçota alınmaqla;

VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyində vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyat şəhadətnamələrinin blanklarının mədaxil və məxaric uçot kitablarında uçota alınmaqla.

12.7. Uçot kitabları dəqiq və aydın doldurulur, buraxılmış səhvlər müvafiq qeydlərdə düzəldilir.

12.8. Yarımillikdən sonra gələn ayın 13-dən gec olmayaraq yarımilliklər üzrə VVADQ orqanı Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə, konsulluq idarəsi Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyinə, icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi müvafiq yerli icra hakimiyyəti orqanına müəyyən edilmiş formada keçən yarımillik dövr üçün vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyat şəhadətnamələrinin blanklarının istifadə olunması haqqında hesabat təqdim edirlər.

12.9. VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyat şəhadətnamələrinin blanklarının itirilməsi və ya oğurlanması hallarında tədbirlərin görülməsi üçün həmin gün daxil işlər orqanı vasitəsilə itirilmiş və ya oğurlanmış blankların axtarılması üçün tədbirlər görür, hadisə və görülmüş tədbirlər barədə VVADQ orqanı Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə, konsulluq idarəsi Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyinə, icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi müvafiq yerli icra hakimiyyəti orqanına məlumat verir.

12.10. Doldurularkən korlanmış vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydlərində düzəlişlər edilməsi ilə əlaqədar olaraq dəyişdirilmək üçün təhvil verilmiş şəhadətnamələr əvəzinə təkrar şəhadətnamələr, tapılmış, digər VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyi tərəfindən göndərilmiş və 6 ay ərzində vətəndaşlar tərəfindən alınmamış şəhadətnamələr məhv edilməlidir.

12.11. VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və rayon (şəhər) icra hakimiyyəti bu məqsədlə yaradılmış komissiyalar ildə bir dəfədən az olmayaraq akt bağlamaqla yandırmaq yolu ilə məhvetməni həyata keçirirlər.

13. VVADQ ORQANININ VƏ KONSULLUQ İDARƏSİNİN FƏALİYYƏTİNİN YOXLANILMASI

13.1. Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeyd edilməsinin düzgünlüyünə nəzarət baxımından, VVADQ orqanının və Azərbaycan Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinin, Naxçıvan Muxtar Respublikası vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının arxivinin, icra hakimiyyəti nümayəndəliyinin fəaliyyətinin yoxlanılması Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən, konsulluq idarəsinin fəaliyyətinin yoxlanılması ilə Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən həyata keçirilir.

13.2. Bu məqsədlə qeyd olunan orqanlar aidiyyəti üzrə:

13.2.1. vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı qaydalarına, habelə vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydində dəyişiklik, bərpa və ləğv qaydalarına düzgün əməl olunmasına;

13.2.2. vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyat şəhadətnamələri blanklarının müəyyən olunmuş uçot və saxlanılma qaydalarına əməl olunmasına;

13.2.3. VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyinə təhvil verilməli olan sənədlərin-şəxsiyyəti təsdiq edən sənədlərin, hərbi biletlərin, qeyd edilmiş şəhadətnamələrin alınması, uçotu, təhvil verilməsi və ləğv edilməsi qaydalarına riayət edilməsinə;

13.2.4. vətəndaşların ərizələrinin və digər müraciətlərinin uçotu qaydalarına və icra müddətinə riayət edilməsinə nəzarət edirlər.

13.3. VVADQ orqanı, konsulluq idarəsi və icra hakimiyyəti nümayəndəliyinin fəaliyyəti iki ildə bir dəfədən az olmadan Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən müəyyən olunmuş qaydada yoxlanılmalıdır.

13.4. VVADQ orqanında və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyində aparılmış yoxlamanın nəticələri barədə iki nüsxədən ibarət arayış tərtib edilir, arayışın birinci nüsxəsi Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə təqdim edilir, ikinci nüsxə VVADQ orqanında və icra hakimiyyətinin nümayəndəliyində saxlanılır.

13.5. Konsulluq idarəsində aparılmış yoxlamanın nəticələri barədə üç nüsxədən ibarət akt tərtib edilir, aktın birinci nüsxəsi Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyinə, ikinci nüsxəsi Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə təqdim edilir, üçüncü nüsxə konsulluq idarələrində saxlanılır.

13.6. VVADQ orqanının, konsulluq idarəsinin və icra hakimiyyəti nümayəndəliyinin vəzifəli şəxsləri yoxlama aparılmasına səlahiyyəti şəxsə VVADQ orqanının, konsulluq idarəsinin və icra hakimiyyəti nümayəndəliyinin bu sahədə fəaliyyətinə aid bütün məlumat və sənədlər təqdim etməyə borcludurlar.